

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/112/2017
Identifikačné číslo spisu: 8017200144
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8017200144.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančeniča, v právnej veci žalobkyne: T. B., bytom XXX XX V. Š., Q. XXX/XX, právne zast. ustanovenou advokátkou Mgr. Paulínou Naništovou, so sídlom v Prešove, Sládkovičova 8, proti žalovanému/sťažovateľovi: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Odbor pomoci v hmotnej núdzi a štátnych sociálnych dávok, Špitálska 8, 812 67 Bratislava, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 04. júla 2017, č. k. 6Sa/5/2017-56, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 04. júla 2017, č. k. 6Sa/5/2017-56 z r u š u j e a v e c m u v r á c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

(1) Krajský súd rozsudkom zo 04. júla 2017, č. k. 6Sa/5/2017-56 zrušil rozhodnutie žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHNSSD1/SOC/2017/1013 UN zo dňa 11. januára 2017, ktorým žalovaný odvolanie žalobkyne zamietol a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, č. PO2/OHNNVaŠSD/SOC/2016/81930-0004 z 08. novembra 2016 o nevyhovení žiadosti o rodičovský príspevok a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania.

(2) Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že rozhodnutie žalovaného považoval za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, nakoľko v odôvodnení jeho rozhodnutia len konštatuje závery posudkového lekára, cituje ustanovenia právneho predpisu na základe ktorého rozhodol, ale absentuje tu akýkoľvek logický vzťah medzi skutkovým zistením posudkového lekára a právnym posúdením vecí. Konštatoval tiež, že dôvody uvedené žalovaným a posudkovým lekárom vo vyjadreniach zo dňa 29. marca 2017 a 12. apríla 2017 k žalobe žalobkyne nie sú spôsobilé nahradiť odôvodnenie rozhodnutia žalovaného a ani ho doplniť. Z uvedených dôvodov rozhodol podľa § 191 ods. 1 písm. d/ Správneho súdneho poriadku. Rozhodnutiu žalovaného vytkol, že pri odôvodnení nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa prevzal iba doslovné závery posudkového lekára z posudku zo dňa 09. januára 2017 s tým, že zdravotný stav nie je dlhodobo nepriaznivý a nepodmieňuje osobitnú starostlivosť, avšak ani posudkový lekár a ani žalovaný sa k týmto záverom bližšie nevyjadril, resp. neodôvodnil, na základe ktorých

konkrétnych skutočností k týmto záverom dospel.

(3) Žalovaný podal proti rozsudku krajského súdu včas kasačnú sťažnosť namietajúc, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že posudkový lekár nemohol odôvodniť fakty vyplývajúce z predložených lekárskeho nálezov a vyjadruje sa k objektívnym skutočnostiam o zdravotnom stave dieťaťa a neposudzuje subjektívne pocity matky o zdravotnom stave dieťaťa. Zdôraznil tiež, že ako správny orgán nemôže spochybňovať posudok, ktorý vydáva kompetentný odborník a preto posudok ako podklad rozhodnutia je preň záväzný, pričom udáva, či oprávnená osoba spĺňa alebo nespĺňa podmienku nároku na rodičovský príspevok podľa § 3 ods. 1 písm. a/ v spojení s ods. 2 písm. b/ zákona o rodičovskom príspevku. Navrhol preto rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

(4) Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla kasačnú sťažnosť odmietnuť ako neprípustnú, alternatívne ju ako nedôvodnú zamietnuť.

(5) Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť bez nariadenia pojednávania v súlade s § 455 SSP a dospel k záveru, že je potrebné jej vyhovieť.

(6) Predmetom kasačného konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o nepriznaní rodičovského príspevku žalobkyňi z dôvodu, že zdravotný stav jej syna Samuela, nie je dlhodobo nepriaznivý.

(7) V konaní nebolo sporným, že syn žalobkyne trpí ochoreniami: astma bronchiálna, recidivujúce infekcie dýchacích ciest, imunodeficientný syndróm, iná črevná malabsorbcia, verrucae vulgares, dermatitis atopica a má diagnostikovanú aj nadpriemernú veľkosť srdca, hyperdynamickú systolu a foramen ovale apertum. Žalobkyňa však namietala záver žalovaného o nesplnení zákonných podmienok na priznanie nároku na rodičovský príspevok, keď poukazovala na zmnoženie diagnóz a chronických ochorení vyžadujúcich osobitnú starostlivosť o syna v zmysle prílohy č. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

(8) Rozhodnou a spornou otázkou v konaní preto bolo posúdenie, či zdravotný stav maloletého syna žalobkyne z hľadiska jeho odkázanosti na osobitnú starostlivosť podľa prílohy č. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení je alebo nie je dlhodobo nepriaznivý v zmysle § 3 ods. 2 písm. b/ zákona č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku.

(9) Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa, dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa je choroba a stav uvedené v prílohe osobitného predpisu, ktoré podľa poznatkov lekárskej vedy trvajú viac ako dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov alebo je predpoklad, že budú trvať viac ako dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov, a vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa tejto prílohy.

(10) Príslušnou prílohou osobitného predpisu je príloha č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

(11) V konaní tiež nebolo sporným, že ochorenia syna žalobkyne možno subsumovať pod kapitoly č. III. (choroby krvi a krvotvorných orgánov a niektoré poruchy imunitných mechanizmov), X. (choroby dýchacej sústavy), XI. (choroby tráviacej sústavy) a XII. (choroby kože a podkožného tkaniva) kapitoly č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

(12) Podľa kapitoly č. III. prílohy č. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. si zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri pravidelnej aplikácii liekov, pri kontrole priebehu ochorenia a akútnych zmien, prevenciu zápalových ochorení, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, prevenciu a ošetrovanie úrazov, pravidelné kontroly, liečebnú telesnú výchovu a rehabilitáciu

(13) Podľa kapitoly č. X. prílohy č. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. si zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri cielej aplikácii liekov, liečbe kyslíkom, ošetrovaní záchvatov dýchavice, individuálnej liečebnej telesnej výchove a dychovej rehabilitácii, prevencii sezónneho zhoršenia, sprevádzaní do špecializovaných zdravotníckych zariadení, v prípade tracheostómie pomoc pri komunikácii.

(14) Podľa kapitoly č. XI. prílohy č. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. si zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť najmä pri príprave špeciálnej diétnej stravy, kontrole stavu výživy, presnej aplikácii liekov, dodržiavaní životosprávy, tmení psychicky nepriaznivých vplyvov, prevencii akútnych zápalových ochorení, ošetrovaní pri umelých vývodoch hrubého čreva, sprevádzaní do špecializovaných zdravotníckych zariadení.

(15) Podľa kapitoly č. XI. prílohy č. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. si zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri lokálnej a celkovej liečbe ochorenia kože, tmení nepriaznivých vplyvov, ako je zápach, mokvanie, svrbenie, pálenie a tvorba zohydrujúcich jaziev, tmení psychických komplikácií, liečbe komplikácií zo strany pohybového aparátu, tmení bolestí, sprevádzaní do špecializovaných zdravotníckych zariadení, individuálnej rehabilitácii, prevencii proti poraneniam a infekciám.

(16) Správne orgány oboch stupňov s poukazom na závery posudkových lekárov však zhodne konštatovali, že posudzované dieťa nemá odbornými lekármi diagnostikované a potvrdené ochorenie a stav, ktorý by si pri činnostiach uvedených v príslušných kapitolách vyžadoval osobitnú starostlivosť, nakoľko v posudzovanom prípade nie je zdokumentovaná dychová nedostatočnosť, zníženie funkcie pľúc, nutnosť liečby kyslíkom, nutnosť hospitalizácie, infúznej liečby, individuálnej telesnej výchovy, dychovej rehabilitácie a ani sprevádzanie do špeciálnych zdravotníckych zariadení. Nejedná sa ani o chronické ochorenie postihujúce funkciu pľúc, funkciu ORL systému, funkciu kože, tráviacej sústavy či srdca.

(17) Odvolací súd sa s názorom krajského súdu, že rozhodnutie žalovaného je nepresvedčivé a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, nestotožnil. Aj keď žalovaný vo svojom rozhodnutí stroho skonštatoval, že zdravotný stav posudzovaného syna žalobkyne nepovažoval za dlhodobu nepriaznivú z dôvodu, že nepodmieňuje osobitnú starostlivosť, keď odbornými lekármi nie je diagnostikované a potvrdené ochorenie či stav, ktorý by si osobitnú starostlivosť pri činnostiach uvedených v prílohe č. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. v rámci kapitol III., X., XI. a XII. vyžadoval, nemožno tento jeho záver označiť za nepresvedčivý či nedostatočne odôvodnený. Žalovaný totižto správne a dôvodne poukázal na to, že v zmysle relevantnej právnej úpravy, nie každý nepriaznivý zdravotný stav možno automaticky (bez ďalšieho) chápať ako vyžadujúci si osobitnú starostlivosť. V prílohe č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení sú osobitne pre skupiny medicínskych diagnóz patriacich do príslušnej (spoločnej) kapitoly stanovené charakteristiky určujúce špecifické požiadavky na stupeň (druh, kvalitu, rozsah či štádium) postihnutia. Až po zistení prítomnosti atribútov závažnosti určených pre jednotlivé kapitoly príslušnej prílohy, možno to ktoré ochorenie či stav kvalifikovať ako vyžadujúce, resp. nevyžadujúce si osobitnú starostlivosť.

(18) Pokiaľ zo záverov predložených odborných lekárskeho nálezov nemožno vyvodit' prítomnosť či relevantný (zákonom požadovaný) stupeň práve tých prejavov ochorenia, na základe ktorých by bolo možné zdravotný stav posudzovaného vyhodnotiť ako vyžadujúci si osobitnú starostlivosť, správne orgánu nemožno len z tohto dôvodu vyčítať nepresvedčivosť či nedostatočné zdôvodnenie jeho rozhodnutia, ak skonštatuje ich absenciu či neprítomnosť. Hoci krajský súd uviedol, že vzhľadom na rozpory medzi diagnostickými závermi uvedenými v predloženej zdravotnej dokumentácii a posudkami predloženými posudkovými lekármi, nevysvetlil bližšie a ani neupresnil v čom spočívali, o ktoré konkrétne medicínske závery išlo a ani to, v čom ich považoval za protichodné. Navyše, žalobkyňa v priebehu správneho konania netvrdila existenciu osobitných úkonov alebo činností, ktoré je potrebné pre nepriaznivý zdravotný stav jej syna nevyhnutne vykonávať, s akou frekvenciou a náročnosťou, v dôsledku čoho by bolo možné posúdiť ich v rámci požiadavky osobitnej starostlivosti. Z predloženého administratívneho i súdneho spisu pritom vyplýva, že hoci zdravotný stav syna žalobkyne nie je bezproblémový, predpísané lieky (terapie) užíva štandardne (mimo infektu) 2 x denne, čo je (i keď so

zvýšenou náročnosťou) možné zľúčiť s režimom dieťaťa vo veku nad 3 roky.

(19) Kasačný súd sa preto s názorom krajského súdu, že v rozhodnutí žalovaného absentuje logický vzťah medzi právnym posúdením a skutkovým zistením, čo má za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného pre nedostatok dôvodov, nestotožnil.

(20) Aj keď prvostupňový správny orgán vo svojom posudku nevyhodnotil lekársku správu zo dňa 17. augusta 2016 z imunoalergologického centra, v ktorej bola po prvýkrát skonštatovaná diagnóza astma bronchiale, čo žalobkyňa v priebehu správneho konania aj správne namietala, toto pochybenie bolo zhojené druhostupňovým orgánom, keď posudok posudkového lekára ústredia práce zo dňa 09. januára 2017 uvedené ochorenie už hodnotí, a to vo fáze vtedy najaktuálnejšej lekárskej správy z imunoalergologického vyšetrenia z 20. októbra 2016, ktorej závery sú v zásade zhodné so závermi z predchádzajúceho vyšetrenia. Kasačný súd preto absenciu výslovného zhodnotenia lekárskej správy zo 17. augusta 2016 v posudku posudkového lekára správneho orgánu prvého stupňa, nepovažoval za pochybenie majúce vplyv na zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného.

(21) Rovnako tak uvedenie nesprávneho číselného kódu diagnózy K 59.0, namiesto správneho kódu K 90.8 pre inú črevnú malabsorbciu, ktorá patrí medzi choroby tráviacej sústavy podľa kapitoly č. XI. prílohy č. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, hoci je formálnym pochybením správneho orgánu, na zákonnosť jeho rozhodnutia sama o sebe vplyv nemá, pretože ochorenie bolo v skutočnosti vyhodnotené v rámci tej kapitoly, do ktorej svojim charakterom spadá podľa prílohy č. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

(22) Kasačný súd ešte poznamenáva, že na lekárske nálezy ako aj potvrdenie o absolvovaní kúpeľnej liečby datované po právoplatnosti rozhodnutia žalovaného nebolo možné prihladiť s poukazom § 135 ods. 1 Správneho súdneho poriadku. Kasačný súd tak na rozdiel od krajského súdu, záver žalovaného, že v prípade posudzovaného syna žalobkyne nebolo zo zdravotnej dokumentácie preukázané, že jeho zdravotný stav podmieňuje osobitnú starostlivosť v dôsledku dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, považoval za vecne správny.

(23) Pozornosti kasačného súdu neuniklo, že v odseku č. 48 odôvodnenia rozsudku krajský súd výslovne uviedol, že podľa § 191 ods. 1 písm. d/ Správneho súdneho poriadku zrušil rozhodnutie žalovaného a prvostupňového správneho orgánu, čo však nekorešponduje výroku jeho rozsudku, ktorým bolo zrušené len rozhodnutie žalovaného.

(24) Z vyššie uvedených dôvodov kasačný súd postupom podľa § 462 ods. 1 Správneho súdneho poriadku rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

(25) O trovách kasačného konania rozhodne krajský súd postupom podľa § 467 ods. 3 Správneho súdneho poriadku.

(26) Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.